

MEMORIE VAN TOELICHTING

Artikel 1

In het Voorlopig Verslag op het ontwerp van wet tot wijziging van de vijfde titel van het tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken (Zitting 1947—1948, no. 721) werd door de vaste Commissie voor Privaat en Strafrecht opgemerkt, dat een herziening van dit tarief niet lang meer achterwege zal kunnen blijven.

Het bijgaand ontwerp van wet bevat zulk een herziening. Deze is echter niet van principiële aard. De eerste ondergetekende is van oordeel, dat een herziening van het tarief op dit ogenblik niet opportuun zou zijn, nu een herziening van de burgerlijke procedure aan de orde is gesteld. Zou een wijziging van het procesrecht het *Staatsblad* bereiken, dan brengt dit noodzakelijkerwijs een aanpassing daaraan van het tarief met zich mede, omdat bij een nieuwe vorm van procedure geheel andere proceshandelingen zullen worden ingevoerd dan onder de huidige regeling bestaan. Hetgeen thans wordt voorgesteld is een verhoging van het tarief in burgerlijke zaken in verband met de algemeen gestegen kosten, enerzijds voor het Rijk door de verhoging van de kosten der huisvesting, der salarissen en der algemene kosten ten behoeve der justitie; anderzijds voor de justitiabelen, die in de geldende vergoedingen voor reis- en verblijfkosten en tijdverzuim geen voldoende compensatie voor hun geleden schade meer vinden.

1. De ondergetekenden zijn van oordeel, dat een verhoging van de griffierechten met 50 % gerechtvaardigd is in verband met de hierboven genoemde verhoging van kosten en de verhoging van de lonen en salarissen sedert de vaststelling dezer rechten in 1924 en 1935.

2. Naar de bestaande regeling is de vergoeding voor getuigen wegens tijdverzuim in civiele zaken, vastgesteld bij de wet van 5 Mei 1922 (*Staatsblad* no. 245), f 6 per dag als maximum en in strafzaken f 3, terwijl de verblijfkosten in civiele zaken maximaal f 9 en in strafzaken maximaal f 4 bedragen.

Het komt de ondergetekenden voor, dat er geen gegronde redenen bestaan om dit verschil in vergoeding in burgerlijke zaken en in strafzaken te handhaven. Mede daarom wordt voorgesteld de vergoeding voor tijdverzuim op ten hoogste f 8 per etmaal te stellen, daarbij rekening houdende met een gemiddelde verdienste van een arbeider van f 1 per uur en de vergoeding wegens verblijfkosten op ten hoogste f 12 per etmaal, hetgeen het midden is tussen de vergoeding volgens het Reisbesluit aan ambtenaren van de tweede en derde klasse toegekend.

Artikel 2

In het Voorlopig Verslag op het ontwerp van wet tot wijziging van de vijfde titel van het tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken (Zitting 1947—1948, no. 721) heeft de vaste Commissie voor Privaat- en Strafrecht opgemerkt, dat een verhoging van de vergoeding voor tijdverzuim en voor verblijfkosten voor getuigen en deskundigen in burgerlijke zaken dringend noodzakelijk is. Hetzelfde is het geval met de getuigengelden en vergoedingen voor verblijfkosten en met de vergoedingen voor verrichtingen ten behoeve van de justitie in strafzaken. Het bijgaand ontwerp van wet stelt voor een aantal bedragen, die bij de praktische toepassing van het tarief in strafzaken te laag gebleken zijn, te verhogen.

a. De in artikel 11 genoemde bedragen blijken in de praktijk bevredigend, behoudens dat het onder 5° voor een psychiatrisch of neurologisch onderzoek toegekende bedrag van f 40 te laag is. Voorgesteld wordt dit bedrag tot f 50 te verhogen.

d. De in artikel 24 van het geldende tarief toegekende maximale vergoeding voor tijdverzuim aan getuigen van f 3 per etmaal of gedeelte daarvan is belangrijk te laag. Zelfs wanneer men er mede rekening zou houden, dat het indexcijfer voor de arbeidslonen in vergelijking met 1939 omstreeks 175 is, dan zou men nog op een te geringe vergoeding voor tijdverzuim komen, daar het bedrag van f 3 reeds vóór de oorlog niet voldoende was om in de meeste gevallen de geleden

loonderving te vergoeden. Voorgesteld wordt het maximum bedrag van f 3 te verhogen tot f 8, zodat de vergoeding voor tijdverzuim van getuigen in strafzaken gelijk wordt aan de vergoeding daarvoor in civiele zaken.

e. Artikel 56 van het tarief maakt het mogelijk reis- en verblijfkosten aan geleiders van getuigen toe te schatten. Het is niet meer dan billijk, dat aan deze geleiders ook een vergoeding wegens tijdverzuim kan worden toegekend. De aan artikel 24 toe te voegen leden openen daartoe de mogelijkheid.

g en h. De artikelen 54 en 55 regelen de vergoeding van verblijfkosten. Ten hoogste kon deze vergoeding f 4 per etmaal voor getuigen en deskundigen bedragen. Het komt de eerste ondergetekende voor, dat het wenselijk is ten aanzien van getuigen en deskundigen in strafzaken een zelfde vergoeding toe te kennen als aan getuigen en deskundigen in burgerlijke zaken. Daarom wordt voorgesteld het bedrag der maximum vergoeding te brengen op f 12 per etmaal, terwijl de redactie van de artikelen 54 en 55 met die van artikel 65 van het tarief in burgerlijke zaken in overeenstemming is gebracht.

i en j. Het voorschrift van artikel 64 van het tarief in strafzaken, dat de dringende kosten worden voldaan door de ontvangers der registratie in wier kring de rechter zetelt, die het betalingsstuk heeft afgegeven, gaf aanleiding tot een omslachtige administratie, omdat de praktijk is, dat deze kosten door de griffier aan de getuigen worden voorgeschoten, terwijl deze ambtenaar dan de voorgeschoten gelden declareert bij de ontvanger der registratie. Ten slotte worden de aldus betaalde gelden wederom aan het Ministerie van Justitie in rekening gebracht. Het schijnt eenvoudiger bij de betaling der dringende kosten aan te sluiten bij de gevolgde praktijk en de voldoening daarvan op te dragen aan de griffier van het gerecht, waartoe de rechter behoort, die het betalingsstuk heeft afgegeven.

In verband met deze wijziging kan het derde lid van artikel 70 vervallen. Daar het vierde lid van dit artikel bepaalt, dat het verschuldigde wegens door de rechter ten onrechte of te veel toegeschatte kosten desnoods bij de uitbetaling van zijn jaarwedde kan worden ingehouden en het tweede lid bepaalt, dat deze terugvordering geschiedt bij een door de Minister van Justitie afgegeven staat, schijnt invordering door de ontvanger der registratie onnodig en omslachtig.

Artikel 3

Deze toevoeging aan artikel 7 van de wet van 18 April 1874 (*Staatsblad* no. 67) is noodzakelijk in verband met het ontbreken van een griffier bij de Zeekrijgsraad en de krijgswaarden, waardoor het voorgestelde artikel 64 van het Tarief in Strafzaken, dat van betaling door de griffier spreekt, niet toepasselijk is.

Artikelen 4, 5 en 6

In verband met de bij artikel 1 voorgestelde verhoging van de griffierechten in burgerlijke zaken schein het gewenst de griffierechten, vermeld in de Wet op de Raden van Beroep voor de directe belastingen, de Ambtenarenwet 1929 en de Crisishypotheekaflossingswet 1936 te verhogen.

De Minister van Justitie,
WIJERS.

De Minister van Financiën,
P. LIEFTINCK.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
J. H. VAN MAARSEVEEN.

De Minister van Sociale Zaken,
A. M. JOEKES.

De Minister van Economische Zaken,
VAN DEN BRINK.

De Minister van Oorlog,
SCHOKKING.

De Minister van Marine a.i.,
SCHOKKING.